

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku M. S.
przy uczestnictwie I. S. – J.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 stycznia 2011 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego
z dnia 29 kwietnia 2010 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) oddala wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu;**
- 3) zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania 3 617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego, oddala dalej idący wniosek w tym przedmiocie.**

Uzasadnienie

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy M. S. od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 29 kwietnia 2010 r. należy zważyć, co następuje.

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi raczej w interesie powszechnym (por. wyrok SN z dnia 23 lutego 2006 r., sygn. akt II CSK 126/05, nie publ.). Rozpoznanie skargi winno przysłużyć się ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewnieniu jednolitości orzecznictwa sądowego w tych sprawach, na kanwie których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu ustawy, mającej walor generalny i abstrakcyjny (por. postanowienie SN z dnia 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC z 2000 r., nr 7-8, poz. 147). Jest zatem oczywiste, że nie każde orzeczenie – nawet błędne – zasługuje na to, aby stać się przedmiotem kontroli kasacyjnej.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że powołana w nim przesłanka została wykazana.

Powołanie się na przesłankę uregulowaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r., nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49). Ponadto skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie SN z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Skarżący nie przedstawił wyводу prawnego, którym wykazałby „oczywistość” naruszenia prawa. Zaś uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się do polemiki z przyjętymi przez Sąd Okręgowy ustaleniami faktycznymi w zakresie wyceny majątku wspólnego.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz pełnomocnika wnioskodawcy kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu należy zauważyć, że skoro rozpoznawana skarga kasacyjna wniesiona przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd podlega odmowie przyjęcia do rozpoznania, to brak jest uzasadnienia dla przyznania mu od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (zob. postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC z 2008 r., nr 3, poz. 41, postanowienie SN z dnia 26 listopada 2010 r., IV CSK 332/10, nie publ.).

Na wniosek uczestniczki zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 3 oraz art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz w związku z § 13 ust. 4 pkt 2, § 7 ust. 1 pkt 10 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Należy jednak zauważyć, że żądanie uczestniczki w wysokości przedstawionej w formie spisu kosztów nie może zasługiwać na uwzględnienie (k. 780 i 785). Zgodnie z odpowiednio stosowanym art. 98 k.p.c. uczestnik przegrywający sprawę obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w skład których, w odniesieniu do uczestnika reprezentowanego przez adwokata, zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 8 lipca 1987 r., III CZP 37/87, OSNC z 1988 r., nr 10, poz. 138). Wynagrodzenie wskazane w spisie kosztów przedstawionych przez uczestniczkę wynosi 8.100 zł i jest znacznie wyższe niż określone w powołanym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości, stąd nie może zostać w tej wysokości uwzględnione. Należy również zauważyć, że odpowiedź uczestniczki na skargę kasacyjną nie wskazuje, aby wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy dawał możliwość zasądzenia opłaty za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego w podwyższonym wymiarze. We wspomnianym spisie kosztów uczestniczka umieściła również podatek VAT, podczas, gdy podatek od towarów i usług nie wchodzi w skład niezbędnych kosztów procesu strony (odpowiednio uczestnika) reprezentowanej przez adwokata z wyboru (uchwała SN z dnia 25 stycznia 2007 r., III CZP 95/06, OSNC z 2007 r., nr 12, poz. 179). Do kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 k.p.c.) strony (uczestnika) reprezentowanej przez adwokata podlega zaliczeniu wydatek poniesiony przez nią w związku z koniecznością uiszczenia opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego ustanowienie pełnomocnika (uchwała SN z dnia 12 marca 2003 r., III CZP 2/03, OSNC z 2003 r., nr 12, poz. 161).